

5.11.2025

Valtionavustus tiekuntien neuvonnan ja opastuksen tukemiseen 2026-2027

Yksityistielaisissa (560/2018) ja valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään yksityisteiden neuvonta- ja opastushankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää valtionavustusta tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen.

Valtionavustus myönnetään hankeavustuksena ja sitä voivat hakea yleishyödylliset ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä kunnat ja kuntayhtymät.

Hankeaika on vuodet 2026-2027. Hankeavustusta haetaan kerralla koko hankeajalle, joka on pääsääntöisesti kaksi vuotta. Hanke-avustusta voidaan myöntää myös lyhyemmäksi ajaksi tai pienemmällä summa kuin sitä on haettu. Tavoitteena on, että avustettavat hankkeet edistävät neuvontaa ja opastusta yksityistieasioissa.

Vuosien 2026-2027 avustuksiin käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 250 000 euroa.

1 Avustuksen saajat

Valtionavustusta tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen voivat hakea ja saada yleishyödylliset ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä kunnat ja kuntayhtymät.

Yleishyödyllisiä yhteisöjä voivat olla esimerkiksi erilaiset neuvontaa ja opastusta järjestävät säätiöt tai yhdistykset. Avustusta ei myönnetä taloudellista etua tavoitteleville ammatinharjoittajille, yhtiöille ja osuuskunnille. Yleishyödylliset osuuskunnat ja osakeyhtiöt voivat kuitenkin olla avustuskelpoisia.

Valtion toimijat eivät voi saada valtionavustusta eikä niiden toimintaa voida rahoittaa valtionavustuksella.

2 Myönnettävän avustuksen määrä

Tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen liittyvät hankeavustukset myönnetään Valtion budjetista momentilla 31.10.31 olevasta yksityistieavustuksiin ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuviin kuluihin tarkoitettusta määrärahasta.

Vuosina 2026-2027 edellä mainittuihin hankeavustuksiin käytettävissä oleva määräraha on 250 000 euroa. Kunnille ja kuntayhtymille myönnettävän hankeavustuksen enimmäismäärä on 10 000 euroa/hanke.

Avustusta voidaan myöntää enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

5.11.2025

Avustus on harkinnanvarainen ja myönnettävän avustuksen määrä voi olla haettua pienempi.

Kustannusten tulee kohdistua avustuspäätöksessä määriteltyyn hankkeeseen.

Selvitysvelvoite asiassa on aina avustuksen saajalla. Valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten täytyy perustua todellisiin kustannuksiin ja olla todennettavissa kirjanpidosta. Valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten tulee syntyä vuosien 2026-2027 aikana. Hankkeen tulee käynnistyä viimeistään vuoden 2026 kesällä.

Avustusta voidaan myöntää esimerkiksi seuraaviin kustannuksiin:

1. Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut

Hankkeelle palkattavan henkilöstön palkkauskustannukset

Maksatushakemuksen yhteydessä avustuksen saajan tulee ilmoittaa nimiluettelo hankehenkilöstöstä (=hankkeeseen palkatut ja hankkeelle työtä tekevät henkilöt). Luettelon tulee sisältää henkilöiden tehtävänimikkeet, hankkeelle tehdyn työn kuvaus, työmäärä henkilötyökuukausina tai -päivinä sekä hanketyön ajalta maksettu bruttopalkka lakisääteisine sivukuluineen. Hanketyöajan palkan osuus kokonaistyöajan palkasta voi olla enintään työaikakirjanpidon mukainen %-osuus kokonaistyöajasta. Kustannusten täytyy pohjautua todellisiin kustannuksiin eli esimerkiksi talkootyön laskennallisia kustannuksia ei hyväksytä. Traficom pyytää tarvittaessa selvityksen hankehenkilöstön kuukausipalkoista, mikäli tuntihinta on poikkeuksellisen korkea.

Vakituisen henkilöstön raportoitava työpanos

Jos avustuspäätöksessä on hyväksytty osana hankkeen kustannusarviota toteuttajan ja yhteistyötahojen henkilöstön työpanosta, hankkeen hyväksi tehty työpanos raportoidaan työaikakirjanpidolla, josta selviää työntekijän nimi, päivämäärät, työtunnit ja lyhyt työnkuvaus sekä palkanlaskijan varmentama palkka tehdyiltä tunneilta. Työnantaja allekirjoittaa työaikakirjanpidon.

2. Matkakulut

Hanketyöhön liittyvät matkakulut hyväksytään valtion matkustussäännön mukaisesti. Maksatushakemuksen liitteenä on oltava kopio työnantajan hyväksymästä matkalaskusta. Avustuksella katettava matka on tehtävä niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin mahdollista. Matkakilometreistä on pidettävä ajopäiväkirjaa.

3. Aineet ja tarvikkeet

Mahdollisesti hankittavien tarvikkeiden ja aineiden osalta ilmoitetaan hankintanimikkeet ja määrät.

4. Palvelujen ostot

Palvelujen ostoissa on noudatettava hankinnoista annettuja säännöksiä. Hankinnat tulee pääsääntöisesti kilpailuttaa ja tehdä hintavertailu. Hankintoihin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa, ja ne tulee toimittaa pyydettyä valtionapuviranomaiselle.

5.11.2025

5. Muut kulut

Tosittein todennettavat kulut. Hankkeeseen liittyvät yleiskulut, kuten vuokrat, materiaalikulut, kopiokulut ja puhelin- ja teleliikenteen menot ovat hyväksyttäviä silloin, kun ne aiheutuvat suoraan hankkeesta. Irtaimen käyttöomaisuuden hankintakulut ovat hyväksyttäviä kuluja, mikäli ne on mainittu ja perusteltu hyväksyttävällä tavalla hankesuunnitelmassa sekä huomioitu kustannusarviossa. Irtaimen käyttöomaisuuden hankintahinta on hyväksyttävä kulu silloin, kun kustannukset ovat vähäisiä. Merkittävien kulujen osalta päätös kulujen hyväksyttävyydestä tai osakorvauksesta tehdään tapauskohtaisesti. Hankkeen kustannuksiin saa sisällyttää ainoastaan sellaisia hankintoja, jotka ovat edellytys valtionavustuksen saajan hankkeen tulosten aikaansaamiseksi.

Kulujen kirjaamisesta projektiin täytyy olla selkeät laskentaperusteet (esim. työtilan vuokran perusteena oleva neliövuokra). Pelkästään kertoimen tai prosenttiosuuden esittäminen ei ole pääsääntöisesti riittävä osoitus ko. menoista. Hankkeessa on eriteltävä vuokrakulujen sisältö ja kesto kuukausina. Muissa kuluissa ilmoitetaan kulun sisältö.

Mahdollisista tarjoilukuluista (esim. kahvitarjoilut) on ilmoitettava kustannusarvio hakuvaiheessa. Tarjoilukulujen tukikelpoisuus arvioidaan tapauskohtaisesti suhteessa kokonaiskustannuksiin.

6. Tulot

Hankkeen aikana hankkeelle syntyvät tulot vähennetään hyväksyttävistä bruttomenoista.

7. Muuta huomioitavaa

Hakuvaiheessa hankkeesta tulee olla selkeästi eritelty kustannusten jakautuminen sekä hankeosapuolten että toimenpiteiden välillä. palveluiden ostot sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat on yksilöitävä hakemuksessa.

Hankkeen toimenpiteet ja niiden kustannukset ovat hyväksyttäviä avustuspäätökseen kirjatun hankkeen keston ajalta. Kaikkien kustannusten tulee olla todellisia ja kohtuullisia. Toiminnan tai hankkeen hyväksyttävät kustannukset yksilöidään valtionavustuspäätöksessä.

Kustannusten tulee sisältää arvonlisävero vain, jos se jää avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi. Jos saajan maksettavaksi ei jää arvonlisäveroa, ilmoita kustannukset lomakkeella ilman arvonlisäveroa (alv 0). Jos arvonlisävero sen sijaan jää avustuksen saajan maksettavaksi, tulee lomakkeella ilmoittaa arvonlisäverollisina vain ne menot, joista vero jää avustuksen saajan maksettavaksi. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös KHO:2019:141 toteaa, että arvonlisävero ei jää kuntien tai kuntayhtymien lopulliseksi kustannukseksi. Mikäli avustuksen hakija on kunta tai kuntayhtymä, asia on huomioitava kustannuslomakkeella eli kustannukset tulee ilmoittaa ilman arvonlisäveroa.

3 Avustettavan hankkeen aikataulu

Avustusta myönnetään vuosina 2026-2027 tehtäviin toimenpiteisiin. Hakemuksessa on kuvattava hankkeen tavoitteet ja sisältö sekä kuvattava vuosien 2026-2027 aikana tehtävät toimenpiteet. Vuoden 2027 osalta toimintasuunnitelmaa voidaan tarvittaessa tarkentaa hankkeen edetessä.

5.11.2025

Tarkennettu toimintasuunnitelma tulee toimittaa Traficomiin viimeistään lokakuussa 2026.

4 Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan Traficomilta hakulomakkeella.

Hakulomakkeella tai sen liitteissä olevan hankkeen kuvauksen tulee sisältää ainakin seuraavat osiot:

- Hankkeen sisältö ja toimenpiteet
- Hankkeen sisällön kuvaus, arvio hankkeen toimenpiteiden vaikutuksista, miten vaikutuksia arvioidaan ja seurataan hankkeen aikana.
- Hankkeen tavoitteet
- Hankkeen organisointi ja hallinnointi, toimijat ja heidän roolinsa ja vastuunsa
- Työpanoksen ja kustannusten kohdentuminen eri toimenpiteisiin.
- Hankkeen aikataulu
- Hankkeen viestintäsuunnitelma

Avustus myönnetään hakulomakkeella ja sen liitteissä annettujen tietojen perusteella.

Kunnan tai kuntayhtymän tulee liittää hakemukseensa myös toimintaympäristön kuvaus kunnan tai kuntayhtymän alueen yksityisteistä sisältäen esim. tiedon yksityistieverkon laajuudesta ja kuntotasosta sekä tiekuntien järjestäytymisen tilanteesta (tiekuntien lkm ym.)

Kustannusarviossa tulee esittää ainakin seuraavat tiedot:

- palkat ja palkkiot
- matkakulut
- aineet ja tarvikkeet
- palvelujen ostot
- muut kulut
- tulot

Lähtökohtaisesti maksatukseen voi hakea vain niitä kustannuslajeja, joita suunnitelmavaiheessa on ilmoitettu.

Hakemuksen liitteenä voi toimittaa laajemman hankesuunnitelman erillisenä liitteenä.

Hakemukset (sisältäen vähintään hakulomake, kustannusarvio) tulee jättää viimeistään joulukuun 7. päivänä 2025. Hakemus tulee toimittaa sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo@traficom.fi ja yksityistiet.valtionavustus@traficom.fi.

5.11.2025

Hakemus on palautettava sähköpostitse allekirjoitettuna PDF-dokumenttina sekä muokattavana dokumenttina (word, excel).

Lähetettävän sähköpostin otsikkona tulee olla "Yksityisteiden neuvonta- ja opastushankkeiden valtionavustus, hankehaku 2026-2027, [hakijataho]".

5 Avustuspäätökset

Avustuspäätökset pyritään tekemään joulukuun 2025 aikana.

Yksityisteiden neuvonta- ja opastushankkeisiin myönnettävä valtionavustus on harkinnanvarainen. Liikenne- ja viestintävirasto tekee päätökset valtionavustusta saavista hankkeista hakemusten sisällön ja lukumäärän perusteella määrärahojen puitteissa. Hakemuksia vertaillaan laadun, kustannusten ja hankkeen vaikuttavuuden osalta. Tärkeimmät vertailukriteerit ovat:

- Valtionavustuksella tarjottu palvelu on helppo löytää ja käyttää ja siitä tiedotetaan hyvissä ajoin etukäteen.
- Valtionavustuksella tarjotun palvelun saavutettavuus on valtakunnallinen tai mahdollisimman laaja. Kunnan tai kuntayhtymän palvelun tulee koskea vähintään ko. kunnan/kuntayhtymän koko aluetta.
- Valtakunnallinen palvelu tai kaksikielisellä alueella oleva palvelu tulee tarjota sekä suomeksi, että ruotsiksi.
- Valtionavustuksella tarjottuun palveluun on mahdollista osallistua verkossa.
- Valtionavustuksella tarjottua palvelua järjestetään sopivalla frekvenssillä.
- Valtionavustuksella tarjottu palvelu on kohtuullisen hintaista käyttäjälle.
- Valtionavustuksella tarjottu palvelu on asiakaslähtöistä, jossa arvostetaan hyvää ymmärrystä asiakkaan tarpeista.
- Valtionavustuksella tarjottua palvelua pyritään kehittämään ja ennakoimaan, jos on näköpiirissä joitain uusia seikkoja, jotka synnyttävät opastustarvetta.

Avustuspäätökset toimitetaan sähköpostitse hakemuksessa mainituille hakemuksen yhteyshenkilölle ja vastuuhenkilölle.

6 Hankkeen edistymisen raportointi

Hankkeen edistymistä seuraava raportointi on toimitettava aina 6kk välein.

Maksatussuunnitelma on ilmoitettava hakemuksessa.

5.11.2025

7 Avustuksen maksaminen

Myönteisen valtionavustuspäätöksen saaneille avustus maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella sen jälkeen, kun toteutuneesta toiminnasta ja avustuksen käytöstä on esitetty hyväksytty selvitys.

Traficom maksaa avustuksen tuensaajan laatimaa maksatushakemusta vastaan ja hyväksytyjen kustannuksien perusteella hakijan ilmoittamalle pankkitilille.

Valtionavustuksia on haettava maksuun vähintään kerran vuodessa. Maksatusta voi hakea myös kaksi kertaa vuodessa, jolloin ensimmäinen maksatushakemus toimitetaan Traficomiin 6 kk kuluttua hankkeen käynnistymisestä. Tällöin maksatukseen voi hakea näiden kuuden ensimmäisen kuukauden kustannuksia.

8 Asiaa koskeva lainsäädäntö

Tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen kohdistuvaan hankeavustukseen sekä sen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvä lainsäädäntö:

- Yksityistielaki (560/2018)
- Valtionavustuslaki (688/2001)

9 Seuranta, valvonta ja raportointi

Valtionavustuspäätöksen saatuaan hankkeen yhteyshenkilön tulee olla yhteydessä Traficomiin ja sopia hankkeen aikaisesta yhteistyöstä ja tiedottamisesta sekä hankkeen tulosten raportoinnista. Valtionavustuspäätöksen antamisen jälkeen hankkeen olosuhteissa saattaa tapahtua sellaisia hankkeeseen osallistuvia tahoja tai hankerahoitusta koskevia tarkistuksia tai muutoksia, jotka voivat vaikuttaa hankkeen kustannuksiin, tavoitteisiin, toteuttamisaikatauluun tai sisältöön. Näistä tulee tiedottaa Traficomia ja sopia mahdollisista muutoksista. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Hankkeesta raportoidaan Traficomille ennen valtionavustuksen maksatusta.

Lisätietoja hakemisesta antaa erityisasiantuntija Karoliina Aalto (karoliina.aalto@traficom.fi) P. 029 534 5000 - yksityistiet.valtionavustus@traficom.fi

Lisätietoa ja hakulomakkeet:

<https://www.traficom.fi/fi/yksityisteiden-valtionavustukset>